

Zadie Smith

Swing Time

przeł. Tomasz Kłoszewski
wyd. Znak, Kraków 2017

DKK

dyskusyjny klub książki

To książka o nienawiści, którą ludzie pogrążeni w rozpacz rzucają przeciwko innym ludziom, obwiniając ich o życiową porażkę albo im zazdroszcząc. Opowieść nietatwa, choć na końcu jesteśmy w stanie docenić jej siłę, a czytelnik potrafi zrozumieć działania najbardziej zajadłych hejterów.

Justyna Sobolewska, Polityka

Tę powieść napisała matka, która, zapinając córce kurtkę, aż za dobrze rozumie, że trzyma w rękach czyjeś życie. Nie jest w nastroju do żartów, odstawiła błyskotliwy dowcip,

jakim zachwycała od debiutu. Na tej literackiej huśtawce kołysze się sprawa dużej wagi – źródła współczesnej nierówności i nienawiści.

Paulina Wilk, Przekrój

Opis

Ta wielowątkowa powieść jest rozciągnięta w czasie pomiędzy latami 80., a początkiem XXI wieku. Bohaterką jest bezimienna dziewczyna z mieszanego małżeństwa Irlandczyka i Jamajki, dorastająca na przedmieściach Londynu. Jej ojciec pracuje jako listonosz, a matka to zaangażowana społecznie pracownica socjalna, która zamiast spędzać czas z córką woli czytać polityczne teksty o walce klas i równouprawnieniu.

Obserwujemy dzieciństwo bohaterki w scenografii lat 80. Poznajemy jej rodziców i sąsiadów, a zwłaszcza najbliższą przyjaciółkę, koleżankę z klasy, Tracey – ambitną, bezczelną i dużo bardziej przebojową dziewczynkę od narratorki. Obydwie fascynuje taniec i muzyka. Ich losy potoczą się różnie. Tracey w dorosłym życiu będzie walczyła o role w tanecznych spektaklach na Broadwayu, a główna bohaterka trafi na uniwersytet, by studiować medioznawstwo. Po krótkim epizodzie w pizzerii rozpocznie pracę w mediach rozrywkowych, a jej życie będzie przypominać niekończącą się imprezę. Po pewnym czasie rzuci tę pracę. Wszystko na skutek propozycji od gwiazdy muzyki pop, Aimee (postać fikcyjna, inspirowana Madonną, Kylie Minogue i Angeliną Jolie), która zaangażuje ją jako asystentkę. Narratorka zostanie jej pupilką i będzie podróżować z gwiazdą po świecie. Między innymi pojedą do Afryki, gdzie Aimee założy charytatywną fundację, by ocieplić swój wizerunek. Z czasem jednak będzie narastał konflikt pomiędzy gwiazdą a narratorką, który doprowadzi do katastrofy w prywatnym życiu bohaterki.

„Swing Time” to opowieść o dojrzewaniu dziewczyny, która całe życie pozostaje w cieniu innych kobiet. Silnych, ambitnych i zdecydowanych – przyjaciółki Tracey, swej zaangażowanej społecznie matki i kapryśnej megalomanki Aimee. Patrzy w te trzy kobiety niczym w zwierciadło i próbuje sama zrozumieć, kim jest oraz czego chce od życia.

„Swing Time” to opowieść o dojrzewaniu dziewczyny, która całe życie pozostaje w cieniu innych kobiet. Silnych, ambitnych i zdecydowanych – przyjaciółki Tracey, swej zaangażowanej społecznie matki i kapryśnej megalomanki Aimee. Patrzy w te trzy kobiety niczym w zwierciadło i próbuje sama zrozumieć, kim jest oraz czego chce od życia.

Autorka

Zadie Smith to jedna z największych gwiazd światowej literatury. Jej kariera zaczęła się od głośnego debiutu „Białe zęby” z 2000 r., wielowątkowej powieści o multikulturowym Londynie. Po sukcesie pisarka przeprowadziła się do Nowego Jor-

ku, gdzie założyła rodzinę i obecnie wychowuje dwójkę dzieci. Jako pisarka przeszła długą drogę. Dojrzała na oczach czytelników, bo jej debiutanckie „Białe zęby” ukazały się, gdy była jeszcze na studiach. Jej wczesne książki charakteryzuje ciepłe poczucie hu-

moru i przenikliwy zmysł obserwacji. Natomiast jej ostatnie książki cechuje większy dystans i krytyczne spojrzenie na współczesność. Jak sama Smith przyznaje „Swing Time” powstał z inspiracji prozą Eleny Ferrante oraz wskutek jej doświadczeń macierzyńskich. Podobnie jest z podróżą do Afryki, którą opisuje na podstawie własnych wspomnień, bo kilkakrotnie odwiedzała Gambię, Liberię i Ghanę. Znaną również z autopsji jest pisarce doświadczenie dorastania na północno-zachodnich przedmieściach Londynu. Tam się wychowała i spędziła swoje formacyjne lata. Panorama życia mieszkańców Londynu, dzielących ich społecznych dysproporcji i multikulturowych tarć, to znak rozpoznawczy brytyjskiej pisarki.

Tematy do dyskusji

- Jak można zrozumieć zabieg Zadie Smith, by czytelnik do końca powieści nie poznawał imienia głównej bohaterki, podczas gdy wszystkie inne postacie są nazwane?
- Która z kobiet odcisnęła najsilniejszy ślad na życiu bohaterki: matka, Tracey czy Aimee?
- W jaki sposób przedstawiona jest w „Swing Time” Afryka? Bohaterka jedzie tam poznać swoje korzenie. Co odnajduje na miejscu i z jakim uczuciem stamtąd wraca?
- Jak Zadie Smith przedstawia dojrzewanie dziewczynek na przedmieściach Londynu w latach 80.? Czy jest to dziecięca arkadia, czy może bardziej źródło traumy na całe życie?
- Dlaczego Tracey w swoim dorosłym życiu tak bardzo okazuje nienawiść bohaterce i jej matce? Co sprawiło, że chce sprawić ból kobietom, które nigdy nie zrobiły jej nic złego?

Warto przeczytać

Genialna przyjaciółka, Elena Ferrante, przeł. Alina Pawłowska-Zampino, wyd. Sonia Draga, Warszawa 2014;

Beatlesi, Lars Saabye Christensen, przeł. Iwona Zimnicka, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2016;

Małe życie, Hanya Yanagihara, przeł. Jolanta Kozak, wyd. W. A. B., Warszawa 2016

Poleca

Marcin Kube – dziennikarz i recenzent „Rzeczpospolitej”. Pisze o literaturze, filmach i serialach. Publikował w tygodniku „Przekrój” i miesięczniku „Sukces”. Z wykształcenia kulturoznawca i prawnik, absolwent Uniwersytetu Warszawskiego. Jest autorem programu „Zapomniani odzyskani” w TVP Kultura prezentującego sylwetki mało znanych pisarzy i pisarek z historii polskiej literatury.

